

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 8. kesäkuuta 2020
(OR. en)

8682/20

SOC 401
EMPL 317
ECOFIN 489
EDUC 253
JEUN 50

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	8323/1/20 REV 1
Asia:	Uudelleenkoulutus ja osaamisen kehittäminen perustana kestävyiden ja työllistettävyyden lisäämiselle edistettäessä talouden elpymistä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta – Neuvoston päätelmät (8. kesäkuuta)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston päätelmät uudelleenkoulutuksesta ja osaamisen kehittämisestä perustana kestävyiden ja työllistettävyyden lisäämiselle edistettäessä talouden elpymistä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta, jotka hyväksyttiin kirjallisella menettelyllä 8. kesäkuuta 2020.

**Uudelleen koulutus ja osaamisen kehittäminen perustana kestävyiden ja työllistettävyyden
lisäämiselle edistettäessä talouden elpymistä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta**

Neuvoston päätelmät

PALAUTTAA MIELEEN, että

1. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ensimmäisen periaatteen mukaan jokaisella on oikeus laadukkaaseen ja osallistavaan opetukseen, koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen sellaisten taitojen ylläpitämiseksi ja hankkimiseksi, jotka mahdollistavat täysipainoisen osallistumisen yhteiskunnan toimintaan ja auttavat työmarkkinoille siirtymisessä.
2. Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteissa vuodelle 2030 sitoudutaan tarjoamaan kaikille osallistavaa, tasa-arvoista ja laadukasta koulutusta kaikilla tasoilla sekä edistämään kaikkien ja erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen.
3. Uudessa strategisessa ohjelmassa 2019–2024 todetaan, että investointeja ihmisten osaamiseen ja koulutukseen on lisättävä, jotta he voisivat hyödyntää taloudellisten ja yhteiskunnallisten muutosten luomat mahdollisuudet.
4. Neuvosto antoi vuonna 2016 suosituksen taitojen parantamisesta ("uusia mahdollisuuksia aikuisille"). Siinä kehoitetaan jäsenvaltioita tukemaan aikuisia, joiden taitojen taso on matala ja jotka ovat vähän koulutettuja, hankkimaan vähimmäistason luku- ja kirjoitustaito, laskutaito ja digitaaliset taidot ja/tai hankkimaan laajempia taitoja etenemällä kohti korkeampaa pätevyystasoa.
5. Vuoden 2019 työllisyyden suuntaviivoissa (yhden netty suuntaviiva 6) kehoitetaan jäsenvaltioita yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa edistämään tuottavuutta ja työllistävyyttä tarjoamalla koko ammattiuran ajan asianmukaisia tietoja, taitoja ja osaamista, jotka vastaavat työmarkkinoiden nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin.

6. Komission tiedonannossa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta korostetaan, että tosiasiallinen ja sosiaalisesti oikeudenmukainen siirtyminen kestävään Eurooppaan edellyttää, että kaikenikäiset kehittävät taitojaan ja muuttavat asennettaan ja että työvoiman uudelleenkoulutusta ja osaamisen kehittämistä varten käynnistetään kunnianhimoisia ohjelmia. Tiedonannossa ilmoitetaan oikeudenmukaisen siirtymän rahaston perustamisesta, erityisen eurooppalaisen osaamiskehyksen kehittämisestä sekä osaamisohjelman ja nuorisotakuun päivittämisestä. Työntekijöiden uudelleenkoulutus ja osaamisen kehittäminen kuuluvat oikeudenmukaisen siirtymän rahaston perustamista koskevassa asetusehdotuksessa esitettyihin tukikelpoisiin toimiin.
7. Komission tiedonannossa Euroopan uudesta teollisuusstrategiasta todetaan, että kilpailukykyinen eurooppalainen teollisuus, jossa noudatetaan korkeimpia sosiaalisia ja työelämää ja ympäristöä koskevia normeja, edellyttää ammattitaitoista työvoimaa, joka pystyy mukauttamaan osaamistaan perustavanlaatuisiinkin muutoksiin. Siinä suositellaan, että teollisuuden, kansallisten viranomaisten, työmarkkinaosapuolten ja muiden sidosryhmien olisi tehtävä osaamissopimus, jolla saataisiin kohdistettua julkisia ja yksityisiä investointeja työvoiman uudelleenkoulutukseen ja osaamisen kehittämiseen¹.
8. Komission tiedonannossa "Pk-yritysstrategia kestävä ja digitaalinen Eurooppa varten" pannaan merkille, että digitalisaatio ja vihreä siirtymä aiheuttavat erityisiä haasteita pienille ja keskisuurille yrityksille, joilla on puutetta työntekijöistä, joilla on oikeanlaista osaamista. Siinä todetaan, että jäsenvaltiot, työmarkkinaosapuolet ja EU voivat edistää osaamisen kehittämismahdollisuuksien saatavuutta pk-yritysten johtajille, työntekijöille ja mahdollisille perustajille, erityisesti naisille. Komission tiedonannossa Euroopan digitaalisesta tulevaisuudesta painotetaan, että taitojen kehittäminen on Euroopan digitalisaatiota koskevan kokonaisvision keskeinen osa, joka ulottuu työmarkkinoita pidemmälle. Lisäksi tiedonannossa korostetaan, että digitalisaation on oltava oikeudenmukainen ja reilu ja että siinä on kannustettava naisia täysipainoiseen osallistumiseen.

¹ Osaamissopimus: ks. komission tiedonanto asiakirjassa 6782/20, ss. 11–12.

9. EU:n koulutusalan yhteistyötä koskeva strateginen kehys vuoden 2020 jälkeiselle ajalle on tärkeä sen varmistamiseksi, että EU:n yhteistyö koulutuksen alalla on tuloksellista ja tehokasta. Koulutuksen kaikkia muotoja ja tasoja koskeva kattava EU:n kehys on tärkeä osallistavan, elinikäisen ja jatkuvan oppimisen edistämisen sekä joustavien ja mukautuvien oppimispolkujen tarjoamisen kannalta.
10. Unescon ja OECD:n viimeaikaiset kansainväliset raportit korostavat sitä, että covid-19-pandemian hillitsemiseksi toteutetut toimenpiteet ja erityisesti sosiaalisen kanssakäymisen vähentäminen ovat häirinneet yhteiskunnallisten ja taloudellisten rakenteiden toimintaa ja vaikuttavat merkittävästi koulutusjärjestelmiin.

OTTAEN HUOMIOON, että

11. Jo ennen covid-19-pandemiaa ilmastonmuutos, globalisaatio, väestöhaasteet ja digitalisaatio vaikuttivat EU:n talous- ja teollisuismalleihin sekä sosiaaliseen malliin. Kaikki nämä tekijät muovasivat taitojen kysyntää luomalla ja hävittämällä työpaikkoja sekä muuttamalla nykyisten ammattien luonnetta. Nämä osaamistarpeiden muutokset olivat aiheuttaneet taitojen epätasapainoa monilla eri talouden aloilla ja maantieteellisillä alueilla. Tällaiset muutokset vaikuttavat kaikkiin talouden ja yhteiskunnan aloihin.
12. Covid-19-pandemia haittaa voimakkaasti Euroopan talouden ja yhteiskunnan toimintaa, mikä edellyttää vankkaa elpymissuunnitelmaa. Kriisi on korostanut digitaalisten taitojen ja osaamisen ratkaisevaa merkitystä yritysten ja julkishallinnon etätyöskentelyn kautta tarjoamien palvelujen toiminnan riittävän jatkuvuustason kannalta sekä koulutuksen tarjoamisen ja vastaanottamisen ja vähimmäistason sosiaalisen kanssakäymisen kannalta. Kriisin vaikutukset muuttavat taitojen kysyntää entisestään työmarkkinoilla, joiden haasteena on jo nyt suuria muutoksia.

13. Talouden yleinen toimivuus, mukaan lukien eri teollisuuden ja talouden alojen kestävyys ja kilpailukyky sekä Euroopan unionin asema maailmanlaajuisissa arvoketjuissa, on riippuvainen pätevän työvoiman kouluttamisesta, palkkaamisesta ja säilyttämisestä. Euroopassa on varmistettava, että koulutusjärjestelmiä ja elinikäisen oppimisen järjestelmiä varten kehitetään keinoja pysyä kehityksen tasalla ja tarjota kaikille työntekijäsukupolville asianmukaiset, niin monialaiset kuin erityiset taidot, tiedot ja osaaminen. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että kaikki alueet hyötyvät näistä pyrkimyksistä eikä ketään jätetä jälkeen, kiinnittämällä erityistä huomiota vähiten kehittyneisiin alueisiin ja haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin ammatillisessa koulutuksessa ja erityisesti työssäoppimisen yhteydessä.
14. Covid-19-pandemia on haitannut muun muassa myös perus- ja täydennyskoulutuksen ja niihin liittyvien palvelujen virallista ja epävirallista tarjoamista, mikä vaikuttaa erityisen voimakkaasti henkilöihin, jotka ovat taustansa puolesta muita heikommassa asemassa, joilla on erityistarpeita tai jotka asuvat maantieteellisesti eristyneillä alueilla. Lisäksi pandemia on monelta osin korostanut tarvetta kehittää valmiuksia ja varmistaa niiden saatavuus infrastruktuurin ja taitojen osalta, jotta viestintäteknologiaa voidaan hyödyntää asianmukaisesti. Se on myös osoittanut, että oppijoiden itsenäisyyttä on lisättävä.
15. Covid-19-pandemia on pakottanut huomattavan määrän ihmisiä, julkisia organisaatioita, oppilaitoksia ja yrityksiä tekemään digiloikan ja käyttämään monenlaisia menetelmiä etätööhön, -opetukseen ja -oppimiseen. Tämä vahvistaa käsitystä siitä, että digitaaliset taidot ovat olennainen osa elinikäistä oppimista.
16. On odotettavissa, että covid-19-pandemia vaikuttaa merkittävästi ja pitkäkestoisesti osaamistarpeisiin ja taitojen epätasapainon kerääntymiseen. Kriisi on osoittanut, että koulutukseen on välttämätöntä investoida laajasti kaikilla aloilla, jotta Euroopan unionin talouden ja yhteiskunnan selviytymiskykyä voidaan edistää.

17. Yksittäisille ihmisille tiedot, taidot ja osaaminen avaavat tien itsensä kehittämiseen, aktiiviseen kansalaisuuteen, työllistettävyyteen, hyvinvointiin, vaurauteen ja henkilökohtaiseen kasvuun. Työn muutokset kiihtyvät, ja joustavat työaikajärjestelyt ovat yhä yleisempiä, joten oppimista, osaamisen kehittämistä ja uudelleen kouluttautumista tarvitaan jatkuvasti kaikkialla ja monin eri tavoin, jotta niin työntekijät kuin yrityksetkin voivat yhtä lailla luoda ja edistää innovaatioita.

Ennen covid-19:n puhkeamista arvioitiin, että vähintään puolen nykyisestä työvoimasta on päivitettävä taitojaan tulevien viiden vuoden kuluessa, ja on näyttöä siitä, että ne, joilla taitojen päivittämisen tarve on suurin, ovat vähiten halukkaita osallistumaan toimiin, jotka tähtäävät osaamisen kehittämiseen².

18. Aikuisväestön taitojen parantaminen on äärimmäisen haastavaa, koska aikuisten osallistuminen oppimistoimintaan on edelleen vähäistä. Laadukkaan aikuiskoulutuksen saatavuudessa ja tarjonnassa on edelleen eriarvoisuutta, erityisesti sellaisten matalan osaamistason aikuisten keskuudessa, jotka tarvitsevat enemmän tukea sellaiseen oppimiseen osallistumisessa, joka voi tosiasiallisesti muuttaa heidän tilannettaan. Heille olisi suunnattava hyvin järjestettyjä kampanjoita, joilla tiedotetaan työmarkkinoiden muuttuvista tarpeista. Sosiaalisesti heikommassa asemassa olevat henkilöt olisi pyrittävä entistä päättäväisemmin saamaan mukaan toimiin, ja heitä olisi autettava työmarkkinoille pääsyssä, sinne palaamisessa tai siellä pysymisessä, jotta heidän osaamistaan ei menetettäisi, sekä tukemaan heidän urakehitystään.
19. Kun otetaan huomioon nykyiset ja tulevat työelämän vaatimukset, on ratkaisevan tärkeää hyödyntää täysimääräisesti käytettävissä olevaa lahjakkuusreserviä. Sekä naisia että miehiä on kannustettava harkitsemaan uudelleen kouluttautumista ja osaamisen kehittämistä omalle sukupuolelle epätyypillisillä aloilla.

² OECD (2020), Increasing Adult Learning Participation: Learning from Successful Reforms, Getting Skills Right, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/cf5d9c21-en>.

20. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä laaditut maakohtaiset raportit selvittävät yksityiskohtaisesti, millaisia taitoihin liittyviä haasteita jäsenvaltioilla on, ja maakohtaisissa suosituksissa annetaan säännöllisesti ehdotuksia näihin haasteisiin vastaamiseksi erityisesti siltä osin kuin on kyse työvoiman osaamisen kehittämistä ja uudelleen kouluttamista koskevista tarpeista, taito- ja osaamistason kehittämisestä, erityisesti sellaisten henkilöiden osalta, joilla on alhainen muodollinen pätevyys, tyydyttävien ammatillisten vaihtoehtojen tarjoamisesta kaikille sekä koulutuksen työmarkkinarelevanssin lisäämisestä.
21. Toimivilla tiedotusta, neuvontaa ja elinikäistä ohjausta koskevilla politiikoilla ja tukitoimilla naisia ja miehiä voidaan motivoida sekä auttaa kehittämään taitojaan ja osaamistaan, osallistumaan kansallisten järjestelmien mukaisiin validointiprosesseihin ja valitsemaan sopivimmat oppimispolut taitojensa kehittämiseksi edelleen.
22. Koska monilla aloilla ja/tai alueilla on puutetta ammattitaitoisesta työvoimasta ja koska yritysten kilpailukykyä ja työntekijöiden työllistettävyyttä on parannettava sekä covid-19-pandemian aikana että sen jälkeen, on välttämätöntä pohtia, miten kansalaiset sekä työnantajat saataisiin osallistumaan aktiivisemmin taitojen kehittämiseen.
23. Elinikäinen oppiminen on yhteisesti muun muassa julkisen sektorin, työmarkkinaosapuolten, työnantajien ja yksilöiden vastuulla. Julkisella sektorilla on erityinen rooli toimivien koulutusmuotojen sekä taitojen kehittämistä ja tunnustamista koskevan taloudellisen ja muun tuen tarjoajana. Työnantajilla on keskeinen rooli työntekijöiden kouluttamisessa uudelleen ja heidän osaamisensa kehittämisessä uusien taitojen ja osaamisen tarpeen ilmetessä sekä työssäoppimis- ja harjoittelupaikkojen tarjoajina. Julkisen sektorin ja työnantajien tuki on ratkaisevan tärkeää, mutta myös yksilöiden on kannettava vastuunsa ja kuljettava omia elinikäisen oppimisen polkujaan. Tässä yhteydessä olisi kiinnitettävä tarkemmin huomiota kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien vaikeuksiin saada käyttöönsä välineitä ja resursseja.

24. Julkisten työvoimapalvelujen ja muiden asiaankuuluvien julkisten organisaatioiden kysyntä osaamisen kehittämisen, uudelleenkoulutuksen, taitojen katoamisen ehkäisemisen ja muun elinikäiseen oppimiseen liittyvän toiminnan tukijana kasvaa. Niiden on näin ollen myös tehostettava yhteistyötä koulutuksen tarjoajien kanssa, ja tällöin olisi kiinnitettävä erityistä huomiota tunnustettujen koulutuksen tarjoajien, oppilaitosten ja verkkoalustojen päivitettyyn koulutustarjontaan, myös etäopiskelun ja sähköisen oppimisen osalta. Asiakkaiden potentiaalin ja osaamistarpeiden parempi tunnistaminen – myös profiloinnin avulla – on keskeistä sen kannalta, että niin työnhakijoista kuin työnantajista koostuvia asiakaskuntia voidaan laajentaa ja yksilöllisiä tuki- ja uraohjauspalveluja parantaa. Julkiset ja yksityiset työvoimapalvelut sekä työmarkkinaosapuolet voisivat tukea työnantajia, jotka etsivät tapoja kehittää työvoimansa taitoja, sekä yksilöitä, jotka haluavat parantaa työllistettävyyttään ja uranäkymiään.
25. Osaamistarpeiden ennustaminen ja ennakointi on ratkaisevan tärkeää suunniteltaessa koulutustarjontaa muun muassa työnantajien, työmarkkinaosapuolten, kauppakamarien, koulutuksen tarjoajien ja muiden asiaankuuluvien organisaatioiden yhteistyön ja verkostoitumisen kautta.
26. Vuonna 2018 laaditusta epävirallisen ja arkioppimisen validointia Euroopassa koskevasta kartoituksesta julkaistiin päivitetty versio vuonna 2020. Siinä osoitetaan, että validointimahdollisuuksia on tarjolla enemmän mutta edistymistä tarvitaan edelleen, jotta validointi olisi kaikkien potentiaalisten edunsaajien saatavilla.

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

KEHOTTA JÄSENVALTIOITA niiden toimivallan mukaisesti sekä kansalliset olosuhteet ja työmarkkinaosapuolten rooli ja riippumattomuus huomioon ottaen

27. PYRKIMÄÄN sen VARMISTAMISEEN, että covid-19-kriisiin liittyvissä elpymissuunnitelmissa on strateginen toimintamalli uudelleenkoulutusta ja osaamisen kehittämistä varten, mukaan lukien osaamista koskevat analyysit ja osaamisen kehittäminen ja tunnustaminen talouden elpymisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lisäämisen välineinä, sekä toimenpiteitä, joilla koulutusta mukautetaan kriisistä saatujen kokemusten perusteella.
28. JAKAMAAN osaamisen kehittämistä ja uudelleenkouluttamista koskeviin toimenpiteisiin liittyviä, asiaankuuluvien oppi- ja koulutuslaitosten, teollisuuden, yrittäjien, opiskelijoiden, oppijoiden, opettajien, kouluttajien ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien toiminnassa sovellettavia parhaita käytäntöjä ja edistämään niiden kansainvälistä vaihtoa;
29. TEHOSTAMAAN elinikäistä oppimista koskevia politiikkoja vastauksena teknologiseen siirtymään ja vihreään siirtymään sekä EDISTÄMÄÄN ja TOTEUTTAMAAN esteettömiä, toimivia, joustavia ja työhön liittyviä, sekä yksilöitä että työnantajia koskevia aloitteita, joilla kehitetään työvoiman osaamista ja koulutetaan työvoimaa uudelleen, edistetään heidän jatkuvaa henkilökohtaista ja ammatillista kehittymistään, työllistettävyyttään ja tuottavuuttaan sekä pidetään Euroopan talous kestäväenä ja kilpailukykyisenä dynaamisilla työmarkkinoilla ja meneillään olevien merkittävien liiketoiminnan ja julkisten palvelujen prosessien muutosten, joita aiheuttavat erityisesti digitalisaatio, tekoäly ja automaatio, sekä väestö- ja ympäristöhaasteiden, terveyskriisien ja muiden laajamittaisten kriisien keskellä;
30. EDISTÄMÄÄN tarvittaessa virallisen ja epävirallisen aikuiskoulutuksen, osaamisen kehittämisen ja uudelleenkoulutuksen sekä ohjaus- ja validointipalvelujen tarjonnan muotojen jatkuvaa monipuolistamista kehittämällä edelleen ja perustamalla asiaankuuluvia infrastruktuureja ja hyödyntämällä mahdollisuutta tarjota elinikäiseen oppimiseen liittyviä kurssseja tai toimintaa verkossa paikan päällä tarjottavien kurssien tai toiminnan täydentämiseksi tai näiden vaihtoehtona; tässä yhteydessä voitaisiin kehittää edelleen työhön perustuvaa oppimista ja työpaikalla tapahtuvaa mentorointia koskevia järjestelmiä;
31. TOTEUTTAMAAN LISÄTOIMIA epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista 20 päivänä joulukuuta 2012 annetun neuvoston suosituksen johdosta, erityisesti tekemällä validointijärjestelyistä kattavampia ja esteettömämpiä suosituksen tulevan arvioinnin tulosten pohjalta;

32. TUKEMAAN yksilöitä heidän ottaessaan vastuuta taitojensa ja osaamisensa jatkuvasta kehittämisestä sekä korkeamman koulutustason hankkimisesta, tarjoamalla palveluja, jotka ovat yksilöllisiä ja yksilön kannalta merkityksellisiä, kuten laadukasta elinikäistä uraohjausta ja uranhallintapalveluja, työssäkäyvien yksilöiden uran arviointipalveluja sekä sellaisia asianmukaisia laadukkaita koulutusmahdollisuuksia kaikille, jotka on kohdistettu erityisesti niitä eniten tarvitseville, myös henkilöille, joilla on matala osaamistaso. TARJOAMAAN asianmukaisia oppimispolkuja ja taitojen validointimahdollisuuksia, toimivia välineitä räätälöityä taitojen arviointia varten, suoria taloudellisia kannustimia tai epäsuoraa tukea, kuten palkallisia lomia, sekä erityistä tukea pk-yrityksille ja itsenäisille ammatinharjoittajille;
33. PARANTAMAAN osaamisen seuranta ja ennakkointia sekä TEHOSTAMAAN järjestelmällistä tiedonkeruuta ja datan analysointia osaamisen ennakkointia, kehittämistä, toimittamista ja tunnustamista varten; tässä yhteydessä JATKAMAAN toiminnan tärkeänä osana sellaisten välineiden kehittämistä ja käyttöönottoa, joita työmarkkinoiden ja julkisten palvelujen tulevien tarpeiden ennakkointi edellyttää;
34. TUKEMAAN ja tarvittaessa kehittämään julkisten ja yksityisten työvoimapalvelujen valmiuksia, sillä ne ovat keskeisessä asemassa koulutusalan kanssa tehtävässä yhteistyössä, kun osaamisen kysyntää ja tarjontaa sovitetaan yhteen, ja niillä on ratkaisevan tärkeä rooli elpymisen kannalta;
35. SELVITTÄMÄÄN, millaisilla malleilla voitaisiin tarjota julkista ja yksityistä rahoitusta elinikäiselle oppimiselle ja taitojen kehittämiselle yksilötasolla, koska kestävä rahoitus on erityisen tärkeää, kun ammattitaitoisesta työvoimasta on puutetta, ja kiinnittämään erityistä huomiota haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin ja matalan osaamistason työntekijöihin;
36. EDISTÄMÄÄN kaikkien sidosryhmien, kuten yritysten, eri tasoilla toimivien hallintojen, alueiden ja alojen, työmarkkinaosapuolten, kauppa-, teollisuus- ja käsityöläiskamarien, koulutuksen tarjoajien sekä muiden asiaankuuluvien kumppanien aktiivista osallistumista taitoihin liittyvien haasteiden tunnistamiseen ja niiden muuttamiseen mahdollisuuksiksi;

KEHOTTA EUROOPAN KOMISSIOTA toimivaltuuksiensa mukaisesti

37. PITÄMÄÄN työvoiman ja yleisellä tasolla kaikkien EU-kansalaisten jatkuvan osaamisen kehittämisen ja uudelleen kouluttamisen tarpeen unionin ensisijaisena tavoitteena;
38. VAHVISTAMAAN JA PÄIVITTÄMÄÄN sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden mukaisesti Euroopan osaamisohjelmaa jäsenvaltioiden tueksi, kun nämä ottavat käyttöön työmarkkinoiden kannalta relevantteja koulutusjärjestelmiä ja tarjoavat kaikille aikuisille esteettömiä mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen ja uudelleen kouluttautumiseen painottaen erityisesti digitaalisia taitoja ja taitoja sopeutua muutoksiin, muun muassa oppimistulosten validoinnin ja avoimuuden osalta, sekä auttaen varmistamaan, että osaamispolitiikka tukee covid-19-kriisistä elpymistä;
39. JATKAMAAN TUKEA julkisille työvoimapalveluille ja tarvittaessa vahvistamaan niiden valmiuksia, myös asianmukaisten taloudellisten resurssien avulla, jotta osaamisen kysyntä ja tarjonta voitaisiin paremmin sovittaa yhteen;
40. LAATIMAAN JA LUOMAAN YHDESSÄ teollisuuden, koulutuksen tarjoajien sekä työmarkkinaosapuolten ja muiden sidosryhmien kanssa osaamisstrategioita Euroopan uuden teollisuusstrategian yhteydessä;
41. EDISTÄMÄÄN yhteistyössä asiaankuuluvien ohjelmakomiteoiden kanssa unionin nykyisistä rahoitusvälineistä, erityisesti Euroopan sosiaalirahastosta, Erasmus+:sta ja InvestEU-ohjelmasta myönnettävien resurssien parempaa käyttöä, myös sellaiseen toimintaan tarkoitettujen määrärahojen osalta, jonka tavoitteena on osaamisen ennakointi, kehittäminen ja tunnustaminen, keskittyen erityisesti työvoiman osaamisen kehittämiseen ja uudelleen kouluttamiseen ja ottaen huomioon sukupuolten tasa-arvon, ympäristökestävyyden, tarpeen edistää alueellista yhteenkuuluvuutta ja näin vähentää maantieteellistä eriarvoisuutta sekä tarpeen tukea elpymistä covid-19-kriisistä, erityisesti pk-yritysten työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien osalta;

42. TUKEMAAN JA EDISTÄMÄÄN aloitteita, joilla vahvistetaan työmarkkinaosapuolten osaamisohjelmaan liittyvää vuoropuhelua jäsenvaltioissa, koska työmarkkinaosapuolet ovat merkittävässä asemassa osaamisen kehittämisen kannalta;
43. TUKEMAAN jäsenvaltioiden toimia helposti saatavilla olevan etäkoulutuksen sekä osaamisen kehittämis- ja uudelleen kouluttautumismahdollisuuksien ja niihin liittyvien palvelujen tarjoamiseksi, ottaen huomioon kansalliset olosuhteet.

PYYTÄÄ TYÖLLISYYSKOMITEAA

44. KÄYTTÄMÄÄN Eurooppalaiseen ohjausjaksoon liittyvässä, osaamistarpeita sekä osaamisen ja työpaikkojen kohtaamista koskevassa työssään saatavilla olevia korkeakoulutusta, ammattikoulutusta ja aikuiskoulutusta koskevia tietoja;
45. JATKAMAAN tarvittaessa taitojen kehittämistä, elinikäistä oppimista, osaamisen kehittämistä ja uudelleen koulutusta koskevien jäsenvaltioiden tulosten ja politiikkojen aihekohtaista ja maakohtaista monenvälistä valvontaa; tässä yhteydessä on ratkaisevan tärkeää edistää parempaa vuoropuhelua koulutusalan kanssa ja hyödyntää tämän asiantuntemusta.

PYYTÄÄ TYÖMARKKINAOSAPUOLIA täysin niiden riippumattomuutta kunnioittaen pohtimaan mahdollisia toimia, joilla

46. VAHVISTETAAN kansallisella ja alakohtaisella tasolla käytävää vuoropuhelua mahdollisuudesta kehittää edelleen julkisia ja yksityisiä investointeja, erityisesti varhaisten toimien sekä työvoiman osaamisen kehittämiseen ja uudelleen kouluttamiseen liittyvien kannustimien ja välineiden osalta, myös keskittymällä erityisesti henkilökohtaiseen sitoutumiseen ja yhteistyöhön mikro- ja pk-yritysten kanssa, joilla ei välttämättä ole valmiuksia tukea osaamisen kehittämistä yrityksen sisäisesti, ottaen tässä huomioon yksittäisten jäsenvaltioiden työmarkkinasuhteet ja koulutuskäytännöt;

47. KEHITETÄÄN EDELLEEN räätälöityjä toimintamalleja, jotka koskevat elinikäistä oppimista ja uraohjausta tai -kehitystä työpaikalla, ja samalla vahvistetaan yhteistyötä koulutuksen tarjoajien sekä nykyisten työvoima-, neuvonta- ja sosiaalipalvelujen verkostojen kanssa. Tällaisia toimintamalleja voidaan erityisesti räätälöidä tiettyjä ammatteja ja/tai aloja varten, niiden olisi oltava joustavia ja niissä olisi otettava huomioon oppimistoimintaan osallistuvien työntekijöiden työ- ja yksityiselämän tasapaino;
48. JATKETAAN TOIMIA, jotka liittyvät taitojen ennakointiin, kehittämiseen ja tunnustamiseen.
-

Viitteet:**1. EU:n toimielinten väliset asiakirjat**

- Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari

https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/social-summit-european-pillar-social-rights-booklet_fi.pdf

1 a. Eurooppa-neuvosto

- uusi strateginen ohjelma 2019–2024, hyväksytty 20.6.2019

2. Neuvosto

- Neuvoston suositus, annettu 20 päivänä joulukuuta 2012, epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista, EUVL C 398, 22.12.2012, s. 1
- Neuvoston suositus taitojen parantamisesta: uusia mahdollisuuksia aikuisille, EUVL C 484, 24.12.2016, s. 1–6
- Neuvoston päätelmät työn tulevaisuudesta: Uusi todellisuus, uudet ratkaisut (15506/17)
- Neuvoston päätelmät "Työn tulevaisuus: elinkaariajattelu" (asiak. 10134/18)
- Neuvoston suositus, annettu 22 päivänä toukokuuta 2018, elinikäisen oppimisen avaintaidoista (2018/C 189/01), EUVL C 189, 4.6.2018, s. 1.
- Neuvoston päätelmät: "Elinikäisen oppimisen politiikkojen keskeinen rooli yhteiskuntien voimaannuttajana vastattaessa teknologiseen ja vihreään siirtymään osallistavaa ja kestävää kasvua tukevalla tavalla" (asiak. 13282/19)
- Neuvoston päätelmät osallistavista työmarkkinoista: haavoittuvassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työllisyyden parantaminen (asiak. 14945/19)
- Neuvoston päätös (EU) 2019/1181, annettu 8 päivänä heinäkuuta 2019, jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista, EUVL L 185, 11.7.2019, s. 44–45

3. Euroopan komissio

- Komission tiedonannot Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle:
 - Euroopan vihreän kehityksen ohjelma (COM(2019) 640 final)
 - Vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi (COM(2020) 14 final)
 - Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentaminen (COM(2020) 67 final)
 - Euroopan uusi teollisuusstrategia (COM(2020) 102 final)
 - Pk-yritysstrategia kestävää ja digitaalista Eurooppaa varten (COM(2020) 103 final)
 - Tasa-arvon unioni: sukupuolten tasa-arvostrategia 2020–2025 (COM(2020) 152 final)
 - Euroopan uusi osaamisohjelma (COM(2016) 381 final)
 - Eurooppalaisen identiteetin vahvistaminen koulutuksen ja kulttuurin avulla (COM(2017) 673 final)
 - Nuoriso-, koulutus- ja kulttuuripolitiikan rooli vahvemman Euroopan rakentamisessa (COM(2018) 268 final)
- Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi oikeudenmukaisen siirtymän rahaston perustamisesta (COM(2020) 22 final)
- Eurooppalainen ohjausjakso 2020: maakohtaiset raportit (6395/1/20)

4. Muut unionin julkaisut

Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö:

(2020) Game-changing technologies: Transforming production and employment in Europe

https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef19047en.pdf

Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus:

(2020) Empowering adults through upskilling and reskilling pathways

<https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3081>

(2018) Validation Non-formal and Informal Learning

<https://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/validation-non-formal-and-informal-learning/european-inventory>

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea:

SOC/629 Elinikäisen oppimisen ja valmiuksien kehittämisen kestäväpohjainen rahoitus ammattitaitoisen työvoiman puutteen torjumiseksi (puheenjohtajavaltio Kroatian pyytämä valmisteleva lausunto)

<https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/sustainable-funding-lifelong-learning-and-development-skills-context-shortage-skilled-labour-exploratory-opinion-request>

Yhteinen tutkimuskeskus:

(2019) The changing nature of work and skills in the digital age

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/508a476f-de75-11e9-9c4e-01aa75ed71a1/language-en>

Ammatillisen koulutuksen neuvota-antava komitea:

(2018) Lausunto: The future of vocational education and training post 2020

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=9263&furtherNews=yes>

(2018) Promoting adult learning in the workplace - Final report of the ET 2020 Working Group 2016 – 2018 on Adult Learning

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8112&furtherPubs=yes>

Työllisyyskomitea:

Työllisyyskomitean keskeiset viestit (asiak. 6812/20)

5. Muut

Elinikäisen oppimisen foorumi:

(2019) kannanotto 2000-luvun oppimisympäristöistä

<http://lllplatform.eu/lll/wp-content/uploads/2019/10/LLLP-Position-paper-21CLE.pdf>

OECD:

(2020) Increasing Adult Learning Participation: Learning from Successful Reforms, Getting Skills Right, OECD Publishing, Paris

<https://doi.org/10.1787/cf5d9c21-en>.

(2020) A Framework to guide an education response to the Covid-19 Pandemic

https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=126_126988-t63lxosohs&title=A-framework-to-guide-an-education-response-to-the-Covid-19-Pandemic-of-2020

Unesco:

<https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>
